

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย

อ.ดร.ขวัญฉัตร วงศ์จันทร์ทิพย์

ความหมายของการวิจัย

- การค้นคว้าเพื่อหาข้อมูลอย่างถี่ถ้วนตามหลักวิชา
- การศึกษาอย่างละเอียดถี่ถ้วน เพื่อค้นหาสารสนเทศหรือความเข้าใจใหม่ที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องใดๆ
- การศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ด้วยวิธีการที่เป็นระบบและเป็นที่ยอมรับกันในสาขานั้นๆ โดยที่ความรู้ที่ได้มาดังกล่าวอาจจะเป็นความรู้ใหม่ หรือความรู้ที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหาได้
- กระบวนการแสวงหาความรู้ในสิ่งที่ต้องการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และขอบเขตที่กำหนดไว้

เป้าหมายของการวิจัย

- การได้มาซึ่งความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาอย่างถูกต้องตามความเป็นจริงด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ (Empirical Data) และสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ตามหลักวิชาการ
- องค์กรธุรกิจจำเป็นต้องมีการวิจัย เพราะเป็นกระบวนการที่ช่วยผู้บริหารในการหาคำตอบของปัญหาใดๆ ที่สนใจอย่างเป็นระบบ โดยสามารถแบ่งได้หลายสาขา เช่น การวิจัยทางการจัดการ การวิจัยทางการเงิน การวิจัยทางการตลาด การวิจัยทางบัญชี เป็นต้น

ความสำคัญของการวิจัย

- การเพิ่มพูนความรู้: การวิจัยเป็นกระบวนการที่ช่วยในการค้นพบความรู้ใหม่ ๆ หรือการขยายความรู้ที่มีอยู่แล้ว ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทฤษฎีใหม่ ๆ หรือปรับปรุงทฤษฎีที่มีอยู่ให้มีความสมบูรณ์และเป็นปัจจุบันมากยิ่งขึ้น
- การแก้ไขปัญหา: การวิจัยช่วยในการวิเคราะห์และหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม หรือในองค์กรธุรกิจ ทั้งนี้การแก้ไขปัญหาบนพื้นฐานของข้อมูลและหลักฐานที่ได้จากการวิจัยจะมีความน่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- การตัดสินใจเชิงนโยบาย: ข้อมูลและผลลัพธ์จากการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจเชิงนโยบาย ทั้งในระดับองค์กร หรือระดับประเทศ เพื่อให้การตัดสินใจเหล่านั้นมีความถูกต้องและเหมาะสม
- การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม: การวิจัยช่วยในการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ และนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคม
- การส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้: การวิจัยเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา การจัดการเรียนการสอน และการเรียนรู้ในสถาบันการศึกษา ซึ่งช่วยในการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้และทักษะที่ทันสมัยและตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน
- การสนับสนุนการพัฒนาทางวิชาชีพ: การวิจัยช่วยในการพัฒนาความรู้และทักษะของนักวิชาชีพในหลายสาขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการแพทย์ วิศวกรรมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

ประเภทของการวิจัย

- การวิจัยสามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภทตามเกณฑ์ต่าง ๆ โดยสามารถสรุปประเภทหลัก ๆ ของการวิจัยได้ดังนี้
 - การแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - การแบ่งตามการใช้งานผลการวิจัย
 - การแบ่งตามวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประเภทของการวิจัย - การแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

- การวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research): ใช้ในการสำรวจและทำความเข้าใจกับปัญหาหรือปรากฏการณ์ใหม่ ๆ ที่ยังไม่มีข้อมูลหรือความรู้มาก่อน
- การวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research): ใช้ในการพรรณนาหรือบรรยายลักษณะของประชากรหรือปรากฏการณ์ตามความเป็นจริง
- การวิจัยเชิงสาเหตุและผล (Causal Research): ใช้ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ และศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงตัวแปรหนึ่งต่อตัวแปรอื่น

ประเภทของการวิจัย - การแบ่งตามการใช้งานผลการวิจัย

- การวิจัยพื้นฐาน (Basic Research): มีวัตถุประสงค์ในการเพิ่มพูนความรู้และเข้าใจในทฤษฎีหรือหลักการต่าง ๆ โดยไม่เน้นการนำไปใช้ในทางปฏิบัติทันที เช่น การวิจัยทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
- การวิจัยประยุกต์ (Applied Research): มีวัตถุประสงค์ในการนำความรู้และทฤษฎีไปใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง โดยมุ่งแสวงหาข้อเท็จจริงหรือหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลหรือตัวแปร

ประเภทของการวิจัย - การแบ่งตามวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

- การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research): เป็นการวิจัยที่มีข้อมูลอยู่ในลักษณะของตัวเลข หรือกำหนดค่าเป็นปริมาณได้และต้องใช้วิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาข้อมูลสถิติที่ใช้มีทั้งสถิติพรรณนาและสถิติอนุมาน เช่น สถิติ การสำรวจด้วยแบบสอบถาม
- เช่น การวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยกำหนดโครงสร้างเงินทุนที่เหมาะสมของบริษัทจดทะเบียน ซึ่งต้องทำการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ จำนวนหนี้สินระยะสั้น หนี้สินระยะยาว ส่วนของเจ้าของ และผลประกอบการของบริษัท อาจวัดโดยใช้ อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม จากนั้นใช้เครื่องมือทางสถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์

ประเภทของการวิจัย – การแบ่งตามวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (ต่อ)

- การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research): เป็นการวิจัยที่มีข้อมูลเชิงคุณลักษณะหรือไม่อยู่ในลักษณะตัวเลข เป็นข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ หรือการค้นคว้าเอกสาร
- เช่น การวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการบริการทางการเงินของประชาชน เพื่อสำรวจความต้องการบริการทางการเงินของประชาชน ตลอดจนความรู้ความเข้าใจ ความคาดหวัง และทัศนคติที่มีต่อบริการทางการเงิน งานวิจัยนี้ถือเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ซึ่งได้จากการจัดสนทนากลุ่มกับประชาชนในกลุ่มต่างๆ และการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ประกอบการ

ขั้นตอนของการวิจัย

- การวิจัยเป็นกระบวนการที่ต้องใช้การวางแผนและดำเนินการอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
- **ขั้นตอนการวิจัย ประกอบด้วย**

การกำหนดปัญหาการวิจัย (Identifying the Research Problem) → การทบทวนวรรณกรรม (Review of Literature)
→ การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) → การออกแบบการวิจัย (Research Design)
→ การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection) → การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) → การตีความและสรุป
ผลการวิจัย (Interpretation and Conclusion) → การเขียนรายงานการวิจัย (Research Report Writing)
→ การเผยแพร่ผลการวิจัย (Dissemination of Research Results)

ขั้นตอนของการวิจัย

การกำหนดปัญหาการวิจัย (Identifying the Research Problem)

- ระบุปัญหา: ขั้นตอนแรกคือการระบุปัญหาหรือคำถามที่ต้องการวิจัย ปัญหานี้ต้องมีความสำคัญและน่าสนใจเพียงพอที่จะทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการค้นคว้า
- กำหนดวัตถุประสงค์: วัตถุประสงค์ของการวิจัยควรระบุอย่างชัดเจนว่าต้องการศึกษาอะไร ต้องการหาคำตอบหรือแก้ไขปัญหาใด

ขั้นตอนของการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรม (Review of Literature)

- **ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง:** รวบรวมและทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจในแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่ผ่านมา ซึ่งช่วยให้เห็นภาพรวมของงานวิจัยที่เคยทำ
- **ระบุช่องว่างการวิจัย (Research Gap):** การทบทวนวรรณกรรมช่วยให้สามารถระบุช่องว่างหรือประเด็นที่ยังไม่ถูกศึกษาหรือยังไม่ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการวิจัยของตนเอง

ขั้นตอนของการวิจัย

การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

- พัฒนากรอบแนวคิด: สร้างกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยโดยอิงจากรรณกรรมที่ทบทวน ซึ่งกรอบแนวคิดนี้จะเป็นแนวทางในการกำหนดสมมติฐานและตัวแปร
- กำหนดตัวแปร: ระบุตัวแปรที่เกี่ยวข้องในกรอบแนวคิด และกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเหล่านั้น ตัวแปรประกอบด้วยตัวแปรอิสระ ตัวแปรตาม และตัวแปรควบคุม

ขั้นตอนของการวิจัย

การออกแบบการวิจัย (Research Design)

- เลือกวิธีการวิจัย: ตัดสินใจว่าจะใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) หรือเชิงคุณภาพ (Qualitative) หรือวิธีการวิจัยผสม (Mixed Methods)
- กำหนดกลุ่มตัวอย่าง: ระบุกลุ่มเป้าหมายหรือประชากรที่ต้องการศึกษา และกำหนดวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง เช่น การสุ่มตัวอย่าง หรือการเลือกตัวอย่างเฉพาะ

ขั้นตอนของการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection)

- พัฒนาเครื่องมือการเก็บข้อมูล: สร้างและทดสอบแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ หรือเครื่องมืออื่น ๆ ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เพื่อให้แน่ใจว่าเครื่องมือมีความน่าเชื่อถือและถูกต้อง
- การเก็บข้อมูล: ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแผนที่วางไว้ โดยใช้เครื่องมือที่พัฒนาและผ่านการทดสอบแล้ว

ขั้นตอนของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

- เตรียมข้อมูล: ตรวจสอบและจัดเตรียมข้อมูลให้พร้อมสำหรับการวิเคราะห์
- การวิเคราะห์ข้อมูล: ใช้สถิติหรือวิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาข้อสรุปและคำตอบที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขั้นตอนของการวิจัย

การตีความและสรุปผลการวิจัย (Interpretation and Conclusion)

- ตีความผลลัพธ์: แปลความหมายและตีความผลลัพธ์จากการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เข้าใจความหมายที่แท้จริงของข้อมูลและการค้นพบ
- สรุปผล: สรุปผลการวิจัย โดยเชื่อมโยงผลลัพธ์กับวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่ตั้งไว้ รวมถึงให้ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคตหรือการนำไปใช้ในทางปฏิบัติ

ขั้นตอนของการวิจัย

การเขียนรายงานการวิจัย (Research Report Writing)

- จัดทำรายงาน: เขียนรายงานการวิจัยโดยรวมผลลัพธ์ การตีความ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ให้ชัดเจนและครบถ้วน
- ตรวจสอบและปรับปรุง: ตรวจสอบความถูกต้องของรายงาน และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนของการวิจัย

การเผยแพร่ผลการวิจัย (Dissemination of Research Results)

- นำเสนอผลการวิจัย: นำเสนอผลการวิจัยในที่ประชุมวิชาการ หรือผ่านการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถเข้าถึงและนำไปใช้ได้
- เผยแพร่สู่สาธารณะ: ทำให้ผลการวิจัยสามารถเข้าถึงได้โดยผู้สนใจทั่วไป เช่น การเผยแพร่ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ หรือการจัดทำสื่อการเรียนรู้

ตัวอย่างการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

- ผลกระทบของความเครียดจากการทำงานของผู้สอบบัญชีต่อคุณภาพงานตรวจสอบบัญชีในประเทศไทย
<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JFAC/article/view/259608/175813>
- แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของนักบัญชียุคดิจิทัลที่ส่งผลสัมฤทธิ์ต่อการปฏิบัติงานของนิติบุคคลในจังหวัดกาญจนบุรี
<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JFAC/article/view/248891/170658>

คุณลักษณะของผู้วิจัย

- **ความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชา:** ผู้วิจัยควรมีความรู้เชิงลึกในสาขาวิชาที่ทำการวิจัย เช่น การเงิน การบัญชี หรือ เศรษฐศาสตร์ เพื่อให้สามารถตั้งคำถามวิจัยที่มีความหมายและตีความผลลัพธ์ได้อย่างถูกต้อง
- **ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล:** ผู้วิจัยควรมีทักษะในการใช้เครื่องมือและเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น สถิติ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้สามารถสรุปผลการวิจัยได้อย่างมีเหตุผล
- **ความละเอียดรอบคอบ:** ผู้วิจัยต้องมีความรอบคอบในการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และการสรุปผลการวิจัย เพื่อป้องกันข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น
- **ความคิดสร้างสรรค์และการคิดอย่างวิจารณ์:** ความคิดสร้างสรรค์ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถคิดค้นวิธีการวิจัยใหม่ๆ และการคิดอย่างวิจารณ์ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถตั้งคำถามและตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิจัย

คุณลักษณะของผู้วิจัย (ต่อ)

- **ทักษะการเขียนและการสื่อสาร:** ผู้วิจัยต้องสามารถเขียนรายงานการวิจัยที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย รวมถึงสามารถสื่อสารผลการวิจัยให้ผู้อื่นเข้าใจได้
- **ความอดทนและความมุ่งมั่น:** การวิจัยอาจใช้เวลานานและต้องการความอดทน ผู้วิจัยต้องมีความมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อให้สามารถทำการวิจัยจนสำเร็จ
- **ความสามารถในการทำงานเป็นทีม:** บางครั้งการวิจัยอาจต้องการความร่วมมือจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยต้องมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- **จริยธรรมในการวิจัย:** ผู้วิจัยต้องมีจริยธรรมที่ดีในการทำการวิจัย เช่น การเคารพความเป็นส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล การไม่ปลอมแปลงข้อมูล และการให้เครดิตแก่แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

แบบฝึกหัด

- การวิจัยคืออะไร และมีความสำคัญอย่างไรในสาขาวิชาการต่างๆ?
- กระบวนการวิจัยทั่วไปมีขั้นตอนอะไรบ้าง?
- ความแตกต่างระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพคืออะไร?
- ทำไมการทบทวนวรรณกรรมจึงมีความสำคัญในกระบวนการวิจัย?

โครงการกลุ่ม

- ดูเอกสาร Course Outline
- ทำเอกสารเสนอหัวข้องานวิจัย โดยแจ้งหัวข้องานวิจัยทางบัญชีที่ทำ หลักการและเหตุผล (ระบุที่ไปที่มาของปัญหาและความสำคัญ) วัตถุประสงค์ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา (ต้องไม่ใช่นักศึกษาหรือบุคลากรใน มรภ.สวนสุนันทา) วิธีการดำเนินงานวิจัย จัดทำเป็นเอกสาร และตัวแทนกลุ่มส่งภายในวันศุกร์ที่ 26 ธันวาคม 2568 เพื่อให้ข้อเสนอแนะและอนุมัติหัวข้อ (นำเสนอมา 2 หัวข้อ)